

STATKRAFT ENERGI AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 25.04.2022
Vår ref.: 202016892-5 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Saksbehandler:
George Nicholas Nelson
genn@nve.no

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringer og overføringer i Maurangervassdragene i Kvinnherad og Ullensvang kommuner, Vestland

Det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjoner:

- **Kgl. res. av 18.07.1969 - Statsregulering av Maurangervassdragene m.v.**
- **Kgl. res. av 01.07.2005 - Overføring av Kvangrevatnet og Markkjelkevatnet for utnyttelse i Jukla og Mauranger kraftverker**
- **30.03.2012 - Overføring av Blådalsvatnet til Juklavatnet med inntak av 5 bekker i Blådalen, Kvitnadalen og Botnane**

Innkomne krav

NVE viser til felles brev med krav fra Kvinnherad og Ullensvang kommuner av 14.12.2020. Kravene gjelder revisjon av vilkår for konsesjon gitt ved:

- Kgl. res. av 18.07.1969 - Statsregulering av Maurangervassdragene m.v.

Revisjonens formål

Hovedformålet med en revisjon er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer, kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere blant annet endring i manøvreringspraksis, minstevannslipp og biotopjusterende tiltak.

Post 1 i vilkårene for konsesjonen av 18.07.1969 stadfester at vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Post 1 i vilkårene for både konsesjonen av 01.07.2005 og konsesjonen av 30.03.2012 fastslår at vilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon samtidig med hovedkonsesjonen for Folgefonnutbyggingen, dvs. konsesjonen av 18.07.1969.

Nå som det er framsatt krav om vilkårsrevisjon for konsesjonen av 18.07.1969, ser vi det som hensiktsmessig at det blir foretatt en samlet gjennomgang av alle tre konsesjonene.

NVE vil i sin behandling følge OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» av 25.05.2012.

Kravene

I saksforberedelsen til framsettelse av krav om revisjon, sendte Kvinnherad og Ullensvang kommuner ut brev og e-poster til grunneiere, lokale lag og organisasjoner, og annonserte i to lokalaviser i hver kommune. Her ba kommunene om innspill til tema og problemstillinger som bør fremmes i revisjonsaken. De innkomne kravene om tiltak fra innbyggerne som kommunene anser som nødvendige, fulgte som vedlegg til kommunenes brev av 14.12.2020.

Begge kommunene har mottatt mange og ulike krav til tiltak. Både Kvinnherad og Ullensvang har oppsummert alle kravene, og Kvinnherad kommune har vurdert kravene til å være svært viktig, viktig eller ikke relevant.

NVE gjengir ikke alle kravene i dette vedtaket. Alle innkomne krav vil imidlertid bli vurdert i vår innstilling til Olje- og energidepartementet. Nedenfor har vi oppsummert de kravene som er beskrevet i kommunenes brev av 14.12.2020:

- Helårlig minstevannføring i Øyreselva og Austrepollselva av hensyn til anadrom fisk. Kommunene mener det må utredes nærmere hva som er tilstrekkelig vannføring i disse vassdragene på ulike deler av året, da rogn, ungfisk og gytefisk har ulike krav til vannføring.
- Helårlig minstevannføring forbi inntaket ved utløpet av Skarvabotnvatn (innløpselv til Botsvatn) av hensyn til landskap og friluftsliv.
- Magasinrestriksjoner i Mysevatn og Svartdalsvatn av hensyn til landskap og friluftsliv.

I tillegg til miljøforbedrende tiltak, er kommunen opptatt av at revisjonsprosessen gir mer kunnskap om forhold som er bestemmende for fisk og annet biologisk mangfold i vassdraget, samt at landskap- og friluftsjnteresser blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Det er også sentralt for kommunene at det fastsettes standard naturforvaltningsvilkår, slik at man i framtiden har hjemmel til å pålegge aktuelle undersøkelser om naturfaglige forhold i vassdraget.

Kommunene mener at det ved vurderingen av størrelsen på minstevannslipp og antatt krafttap må tas hensyn til at reguleringene i Maurangervassdraget nå utnytter et økt tilsig i forhold til det som var forutsatt da konsesjonen ble gitt i 1969.

Kommunene skriver at de vil nedsette en arbeidsgruppe for å prioritere kravene etter at revisjonssak er åpnet.

Kommentarer fra konsesjonær

Statkraft Energi er konsesjonær for reguleringene i Maurangervassdragene. I brev av 22.06.2021 kommenterer Statkraft Energi de fremsatte kravene.

Statkraft Energi støtter formålet med vilkårsrevisjonene og stiller seg positiv til miljøforbedringer der nytten overstiger kostnadene for samfunnet. Statkraft Energi vil bidra til at arbeidet med vilkårsrevisjonen blir så rasjonelt og formålstjenlig som mulig, men forutsetter at kravene de skal forholde seg til er relevante og innenfor revisjonsinstituttet. Statkraft Energi vil bidra med å fremskaffe dokumentasjon om sentrale og relevante krav, men understreker at det må skje på et stadium i prosessen hvor partene er omforent om hva som er de reelle kravene.

Statkraft Energi har gjennomgått og gruppert alle kravene i fire kategorier, og kommenterer hver av kategoriene på et overordnet nivå. Krav knyttet til manøvreringsreglementet, som minstevannføringslipp og magasinrestriksjoner, mener Statkraft Energi kan være relevante for en vilkårsrevisjon. Andre krav mener Statkraft Energi enten kan hjemles i dagens konsesjonsvilkår eller i framtidige standard konsesjonsvilkår. Den siste kategorien er krav Statkraft Energi mener faller utenfor revisjonsinstituttet, slik som f.eks. krav av privatrettslig karakter.

NVEs vurdering og konklusjon

Det er NVEs syn at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. Flere av kravene fra kommunene tar opp miljømessige virkninger av reguleringene i Maurangervassdragene som påvirker allmenne interesser, og omfattes dermed av revisjonsadgangen. NVE mener derfor at det skal åpnes for revisjon.

Når det gjelder krav knyttet til økonomiske vilkår (konsesjonsavgifter, konsesjonskraft og næringsfond) og krav knyttet til privatrettslige forhold omfattes disse normalt ikke av en vilkårsrevisjon.

NVE vedtar at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringslovens § 8 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjoner:

- Kgl.res. av 18.07.1969 - Statsregulering av Maurangervassdragene m.v.
- Kgl.res. av 01.07.2005 - Overføring av Kvangrevatnet og Markkjelkevatnet for utnyttelse i Jukla og Mauranger kraftverker
- Kgl.res. av 30.03.2012 - Overføring av Blådalsvatnet til Juklavatnet med inntak av 5 bekker i Blådalen, Kvitnadalen og Botnane

Klage

Se eget vedlegg om klageadgang.

Videre saksgang

NVE ber om at Statkraft Energi utarbeider et revisjonsdokument i tråd med mal for revisjonsdokument og OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner». Både malen og retningslinjene kan lastes ned fra [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Ved utarbeidelse av revisjonsdokumentet skal Statkraft Energi legge vekt på de forholdene som fremgår av brev m/vedlegg av 14.12.2020 fra Kvinnherad og Ullensvang kommuner.

Videre skal det legges vekt på godkjente vannforvaltningsplaner og kjente problemstillinger omtalt i NVE Rapport 49/2013 «Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022».

Statkraft Energi anmoder i sitt brev av 22.06.2021 NVE om å invitere alle partene til et åpningsmøte. Statkraft Energi mener det er behov for å gjennomgå og klargjøre revisjonsprosessen, tydeliggjøre hvilke krav som kan inngå i en vilkårsrevisjon, hva som eventuelt mangler av kunnskap for å kunne ta stilling til kravene, og hva de ulike partene skal bidra med i den videre prosessen. NVE vil ta initiativ til et slikt møte.

Statkraft Energi må avklare søknadsprosessen i eventuelle opprustnings- og utvidelsesprosjekter (O/U-prosjekter) med NVE før utarbeidelse av revisjonsdokumentet. Eventuelle søknader om O/U-prosjekter må inneholde saksopplysninger om revisjonssaken, og vice versa.

NVE foretar ingen formell godkjenning av hvilke krav som skal inn i revisjonsdokumentet. Vi mener krav som Statkraft Energi evt. ikke er enig i, bør inkluderes og kommenteres i revisjonsdokumentet. Dere bør gi en kort begrunnelse for hvorfor krav eventuelt bør avvises. Det vil gi høringspartene mulighet til å komme med relevante opplysninger og innspill til både krav og Statkraft Energi sine vurderinger og kommentarer til disse. I etterkant får Statkraft Energi anledning til å kommentere høringsinnspillene. Dette vil gi NVE et bedre grunnlag for å vurdere hvilke krav som skal tas til følge eller ikke.

Vi anmoder om at kotehøyder for reguleringer og annet oppgis i henhold til Kartverkets nyeste høydesystem (NN2000). Om nødvendig bør disse kotehøydene oppmåles på nytt.

Revisjonsdokumentet skal sendes til NVE for kvalitetskontroll før det kan endelig godkjennes og sendes på offentlig høring. Vi ber om at det lages et utkast til revisjonsdokument **innen 1. november 2022**. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler for å avklare innholdet i dokumentet.

NVE vil sende revisjonsdokument til berørte parter for uttalelse. Dokumentet legges ut til offentlig ettersyn lokalt og på internett, og kunngjøres i lokalpressen. Det vil etter høringen bli foretatt en befaring i området, ev. også avholdt møte med kommunene. NVE skal etter dette gi sin innstilling til Olje- og energidepartementet.

For nærmere informasjon om saksbehandlingen viser vi til OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner». Retningslinjene kan lastes ned fra [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#). Alle relevante dokumenter i saken vil bli lagt ut på [revisjonssakens hjemmeside](#).

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATKRAFT ENERGI AS

Kopimottakerliste:

KVINNHHERAD KOMMUNE

STATNETT SF

MILJØDIREKTORATET

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

ULLENSVANG KOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.